

ARANYOSVIDÉK.

Torda-Aranyosmegye közigazgatási, közmivelődési és társadalmi heti lapja és a Torda-aranyosmegyei gazdasági egylet hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
 Egész évre . . . . . 5 frt
 Fél évre . . . . . 2 frt 50 kr.
 Negyed évre. . . . . 1 frt 30 kr.
 — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP. —

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
K. WERESS SANDOR.
 Szerkesztői szállás és kiadóhivatal Torda, Hiduteza 32. sz.

HIRDETÉSI DIJ:
 Árszabály szerint.
 Kéziratok nem adatnak vissza.

Az új gyár.

A tordai Keresztes mezőn egy új gyár van épülőben, a Cellulose gyár, mely a mint az első süvöltését hallatja, azt fogja az aranyos vidékének megkiáltani, hogy új idő kezdődik, mely sok ma létező állapotot meg fog szüntetni, s még több újat teremteni.

Lássuk a mai helyzetet. Torda és a volt aranyosszék lakossága $\frac{8}{10}$ -ed részben olyan kisbirtokosokból áll, kiknek földbirtoka 5 holdon alól van. E birtokocska művelése mellett a városi lakosság túlnyomó része valamely mesterséget üz, de miként megy üzlete, egyebet nem kell hogy mondjunk, mint rámutatunk arra, miszerint a gyárépítés földmunkálatainál a napszámosok többségét az elszegényedett mesteremberek tették; s ha a szomszéd Kolozsvár hetivásáraitra menő aranyosmenti székelység hoszsú sor szekereit nézzük, melyeken alig szállítanak több kukujót s több e félet, mint a mennyit szekérbérek megér, arra a meggyőződésre ju-

tunk, hogy itt egy tulszaporodott néppel van dolgunk, mely csak legmegfeszítettebb szorgalma után élhet egy napról a másikra.

Torda régi polgárságát ma már hiában keressük. Azok a 48 előtti jó módu tordaiak, kik délelőtt oldalukon karddal, kezökben rézcsákánnyal segítettek a vármegye házán tisztviselőket restaurálni, s délután mesterségök, gazdaságuk után láttak, a kik, ha szükségük kerekedett, jó szóra könnyen kaptak sógortól, komától, pár száz forintot kölcsön, ma már nem léteznek.

Most ha összebarátkozik két szomszéd, feltéve, hogy még hitelképesek, már az első héten abban egyeznek meg, hogy egyik és annak felesége lesznek kezesei a másiknak s vesznek kölcsön a takarekból 100 frtot; s ugyanakkor a másik, meg a felesége áll kezesül az egyiknek a kiségitő. pénztárból kölcsönzött 100 frtért. Nem mondom, hogy elverik, mert népünk könnyelműnek nem mondható, de befektetik mesterségökbe. Ezzel aztán forgatnak úgy, a hogy lehet.

De hát Maros-Ujvárra, hol gyártmányát jobban megfizetnék, nem mehet, mert onnan a tordai iparos ki van zárva. Maros-Ludason nincs sok haszon, mert oda a marosvásárhelyi iparosok jönnek versenyezni; mert Maros-Tordamegye nem zárta el tőlünk székvárosát, azon egyszerű okból, hogy nem fél tőlünk, míg Alsó-Fehérmegye védi saját iparosait a miéink versenyétől. Elmennek hát Gyéresre, Felvinczre, Aljárába, Toroczóra. De a kínálat nagy levén, míg a kereslet csekély legtöbbször alig árulnak annyit, mennyivel a szekérbért kifizethessék. Otthon aztán ezer szükség várja a haza hozott csekély kerestetét.

E közben következik a kamat fizetés ideje akár a hideglelés.

A pénzügyek 8%-ra dolgoznak ugyan, de kezelési költség címen 10%-on is felül megy a kamat. A forgó tőke lassanként elfogy, nincs mivel újabb anyagot vásároljon mesterségéhez s így a kamatot sem fizetheti, mert hiába a gyermekek egyike sem arra való

AZ ARANYOSVIDÉK TÁRCZÁJA.

Tépelődések.

Mikor a farsangi bohóc összeszedte kibontott bölondos ostorát, a szürke böjt meg sűrű lepelbe burkolta sipkája zörgőit, átadtam én is atlasz bélésű frakkomat sötét szekrényem fogásának, melyre oly bánattal kísértém el, akárcsak az özgyegy anya martyr fiát utolsó útjára. Olyan kétségbeejtő sohajtást véltem hallani, mikor amaz elegáns szabású frakkszárnyak érdes bélése suhogott, hogy talán egy titkos könnycseppe is éreztem szememben, mely a ragyogó napsugarakat is megtörve bocsátá a látóideg rendelkezésére.

Elmennék vigasztalódni partodra te szélszélyesen tévelygő Aranyos, kivetném hálómot ott ha tudnám, hogy boldogít az arany s ha tudnám, hogy van az Aranyosban, nó

meg ha oly kegyetlenül ne borult volna rád a tél uram, csókjának hideg lehevel.

Talán akadna egy gyémánt szemű, tiszta szívű lányka, a ki boldogításomra ama jól ismert pajzán kis istenkével állna szembe, örömmel szenvedve illanó nyilacsckájának hamiskás hegyét

Ne perczegj tovább tollam, hisz ez csupa kérdés; ne ismételj nótát, mely unottá vált. Haladj csak, toporzékolj ezen a fehér mezőn, tánczold ki lelkem féktelenségét melancholikus ütemekben, aztán a többi a punktum, meg rézpor dolga . . .

Ráhajtom izzó homlokom a jégvirágos ablakra, olyan jól esik a hideg és olyan szépek azok a fagy liliomai szüszies szépségükben. . . .

Minél tovább tartom ott homlokom s minél kitartóbban dudol meleg érzelmű kandallóm, annál inkább száll alá a szíromlevelek konturjának szabályossága s ezzel együtt annál halványabbak lesznek azon

álomképek rózsaszínei, melyek oly kellemes bájjal ragyogták be letűnt farsangom ábrándjait.

Biboros téli alkony bágyatag tekintete hintaszékembe hajt s a mint a közelgő est szürkésége letelepedik barátságos szobám butoraira, annál tisztábban látom szemem előtt azt a kis szőke fürtű fejcskét, azokat a fúrge csillagszemeket, azt a kis fitos orrocskát. . .

Füleimet lágyan hangzó dallam hívja figyelemre, kész a reflexiók minden momentuma, bevan világitva minden point, csak szívem bírja ki. . .

Ott a sikos parkettű csilláros bálteremben is épen ez a keringő csiklandozta hallószervemet, ez a kis hölgyike dudolta fülembé folyton, ha ölelő karjaim tova röpitették.

Halljad fülem fejemnek feltűnő éke, dobogj szívem testemnek sorvasztója, te lélek meg ess kétségbe, hisz nem lehet kö-

még, hogy segítségére lehessen. Iskolába járnak, oda költség és tisztességes ruha kell. Ujra összeül tehát a szomszéd s meghatározzák, hogy vesznek kölcsön 50 frtot újra a Népbanktól valamelyikök nevére. Szomszédja aztán ott is kezes lesz. Itt már nem lehet, hogy újra megcselekedjék, a mit előbb tettek, mert azok az intézetek, kereskedők részvényesei majdnem ugyanazok s jól tudják, hogy a komák ide is oda is adósok, s nem törlesztenek: a szavazás alkalmával levonják 25 frtra a kölcsönt. Ezt aztán két felé osztják, de hát a mocsai vásárkor sem a szőcs munkának, sem a csizmának nem volt kelete, mert a mezőségi oláhnak buzáját elverte a jég, s most, hogy helyre koplalja a különbzetet, inkább jár bocskorban meg egy kitliben, minthogy csizmát meg kozsokot vásároljon s a népbanki 25 frt is, lassanként oda lesz.

Ismét küzködnek tovább s mi kor már nem bírhatják az „Arjesána“ pénzintézetnél kopogtatnak, az pedig erősen megnézi, kinek ad. A mesterséget ismét nincs mivel folytassák. Egy-egy szőlőt vesznek ki nyárára megdolgozni, az sem igen fizet. Csoda-e, ha elmegy nap-számba a gyár földmunkálataihoz, de oda is csak beférjen.

Sötét kép biz ez! De hát a földmivelőnek sem megy jobban. Az a szegény új-tordai, vagy kis-utczai marhásgazda alig lát héten át egy krajezárt

A kapásnak negyven krajezárt kell fizetni, s pálínkát, míg egy litervéka törökbuza ára 60 kr.

zeledés . . . nincs kilátás . . . ő másé . . . nem enyém!

Kis cousinom, isten veled! A mint elbucsuztam virágos farsangomtól, elváltam egy szép jövő kecsegtető reményeitől is, aztán elválok most magától is aranyos kis cousine, mert én egy rideg bójtbe veszem utamat. Nem lesznek álmaim, nem lesz éjjelem.

Hallgatni fogók, mint éppen most, mi-kor még elég boldog a cousinja, hogy harmadik szobából hallgatja zongorájának édes accordjait. Aztán hogyha ezek a hanghul-lámok is elmúlnak, elmúltak vele eszmélő-déseim is. Körülvesz egy rideg teli este; maga lámpát gyújt; illatos levélpapirost vesz elé, tele írja szeszélyes gondolataival, hogy az a távoli ifju csókjaival illessze mil-lió sorait a herezig kis ideáinak.

Igy gondolkozik maga, én tudom; de nem árulom el a mamának, nem esem láb-bai elé imádni való aranyos kis cousine.

A szőlő-munkához értő surezos ember szóban sem áll 50 kr. és koszt alól, akár metszés, akár kötözés, míg a bort őszszel, ha nem faj-bor 80 krtól 1 frt 20 krig fizetik vedrenként. Ha egy borjut vagy malacot nevel, annak ára kell kamatba, s mikorra betakaritná ke-vés gabonáját, nyakán van az adó-végrehajtó.

Hát aztán mit mondjak a kis hivatalnok osztályról? Ezeknek „bó-gene“ már a hónap 16-án bé van téve holmi jólelkű uzsoráshoz (tisz-telet a kivételeknek). Aztán ha el-hozza a gondviselés azt a „primát“ szabó, szusster, kenyér kofa, tejes oláhné, s mit tudom én mi egész nap adja egyik a másiknak az ajtót, hát aztán még a bolti kontók. Ilyen viszonyok közt a kereskedők-nek sem megy jól, ők is igen so-kan vannak.

Mondjam-e tovább?

Azt hiszem elég volt arra, hogy ne csak a rég elmúlt, hanem a jelen eltunte felett se essünk két-ségbe. Hogy mi lesz később, a jövő titka. Hogy mi jobb pénzforgást remélünk, az új gyártól, a gyár is nyer, ha nem is mindjárt, de rövid idő alatt Tordáról és az Aranyos mentéről olyan munkás anyagot, melynél különbet másutt nem találhat fel.

K. Weress Sándor.

Torda-Aranyosvármegye közig. bizottsági gyűlése.

Vármegyénk közig. bizottsága főispán gróf Bethlen Géza ö mltsága el-nöktele alati f. hó 11-én tartotta meg

Elfojtom sohajaimat, lezárom szemeim ha köny toluha elő, bízom az idő gyógyító balzsamában, hiszek a lélek elfásulhatásában.

Elmennék vigasztalódni partodra te sze-szélyesen tévelygő Aranyos, felkeresném ott egy régi ismerősöm házát, melyben virul egy ifju leányka, zsenge fiatalágának hó-dító bájaival, csengő hangjainak közvetlen lebilincselő varázsával. Odamegyek ha jól megtört a gyöttelelem, odamegyek felmele-gedni s ha majd karommal átöleltem, s magát is édes kis cousine, „ő“ tudom mo-solyra csucsorítja ajkát mint én. Nem lesz semmi megbeszélmi való ügyünk mint ed-dig, csak örülünk egymás boldogságán. Hisz jó (!) maga azért, amért gyászba borította szép bójti napjaimat. . . Messze utra kel-lene szálljak, csattogó hideg van . . . ara-nyos drága kis cousinom szánjon meg, megfáznék a lábam . . .

Julian

rendes havi gyűlését, a melyen jelen vol-tak: Sándor János alispán, Rédiger Béla, Betegh Sándor, Betegh Fe-rencz, Gál Jenő, Tarsoly Gábor, Szánthó Albert, Veress Károly, Ugron Miklós, dr. Horváth Miklós, Jenei Károly, Simó Béla és Sulutz Dénes.

Főispán a gyűlést megnyitván, elő-terjesztetett mindenekelőtt a vármegye mult havi közig. állapotáról szerkesztett alispáni jelentés, a melyből kitűnik, hogy a közigazgatás rendes menetét a mult hóban sem akadályozta semmi. Mint ne-vezetes momentum van fölemlítve a je-lentésben, hogy a hatályban lépett eb-tartási, községi pénzkezelési és körjegyzői nyugdíj szabály-rendeletek végrehajtása iránt az in-tézkedések megtétettek. Reá mutat a je-lentés azon — örömmel tudomásul vett — mozgalomra, a mely vármegyénk szék-helyén, a társadalmi élet felpezsdülése iránt főispán ö méltósága és Tor-dára költözött családja által kezdeményezve, a legszebb sikerrel megindult s a melynek alapján a társa-dalmi erőnknek közczéljaink érdekében való egyesíthetését helyes joggal remél-hetjük. Alispáni jkönyvre érkezett a mult hóban 1121 ügydrb. Külföldre szóló ut-level 21 adatott Romániába. Tüzeset Szt.-Kocsárd és Veresmarton fordult elő 195 frtra becsült kárral, melyből 30 frt érték volt biztosítva.

Kir. pénzügyigazgató Jenei Károly jelentése szerint befizettetett mult hóban a tordai kir. adóhivatalhoz különböző czimeken összesen 36495 frt 61 kr. adó.

Kir. pénzügyigazgató véleménye sze-rint M.-Bodon, M.-Czikud, M.-Gerebe-nes, M.-Kapus, Méhes, M.-Sályi, M.-Sza-kál, Szengyel, Tohát, Záh, Velkér köz-ségeknél 1890. évi adótartozásuk befi-zetésére — a mult évben jég által oko-zott károsodás ötleletéből — idő haladék engedélyeztetett; másfelől a mult évi adóhátrálék miatt a felelősség mondatott ki Torda város tanácsa és egyes fa-lusbirák ellen,

A kir. tanfelügyelő előterjesztései so-rán indítványt terjesztett elő, a gyer-mek men helyek-nek minden község-ben fölállítása iránt; a mely kérdésben a legközelebbi tavaszi rendes vármegyei közgyűlés lesz hivatva határozni.

Főorvos dr. Szentpéteri Lajos jelentése szerint az egészségügy a mult hóban vármegyénkben „igen kedvező“ volt, a mennyiben ragályos járványok nem-fordultak elő. A tordai kórházban ápoltatott a mult hóban összesen 82 be-teg; a kik közel meghalt 3. Február óra ájtott 44 beteg. A hasznos házi állatok között nem fordult elő semmi ragályos járványkör.

Végül kir. ügyész Lázár Aurél tett rövid jelentést a tordai kir. fogház állapotáról; a jelentés szerint február hó elején volt irt fogházban 6, vizsgálati fogoly és 62 — elitelt. (?)

Sport.

A tordai korcsolyázó egyesület naponként növekedő számos tagjával nem csupán divatból, tetszelgésből jár el a jégpályára, de paedagogiai, egészségügyi és valódi sport szempontból fogva fel a dolgot, komolyan igyekszik a mai egyesületek szellemében eljárni és nekedni.

Február elején már nagyobb szabású versenyt rendezett a jégpályán, mely eljárás még nagy előítéletből folyó hátratalánságokba ütközik ugyan, de a kezdet nehézségén csaknem túl vagyunk már. Legháladatosabb az I. az iskolás gyerekek versenye, melyben nagy csoportok igazi hévvel s duzzadó lármás kedvvel állanak sikra. A 300 métert két körben Kleinhempel József I. oszt. tanuló futotta be társai közt leghamarább 39 mp. alatt s a K. A. C. diszkötésű III. évkönyvét nyerte el.

II. Az iskolás leánygyerekek egy közös versenyén a tavaly is díjat nyert kis Schusztter Adél vitt el csinos tisztelet díjat.

III. A férfiak sik futására csak hárman álltak ki. A jury a „Hölgyek díját“ Borbély Györgynek ítélte oda, ki 38 mp. alatt futotta be a 300 métert, azonban emléktárgyat juttatott Kimpel Florinak is, ki jól vezetett, míg el nem bukott.

A hölgyek sikversenyére senki sem jelentkezett; annál szebb volt a hölgyek művészi versenye, melybe Schusztter Györgyné és Imecs Erzsi k. a. vettek részt. Elsőnek általánosan ismert nagy gyakorlottsága és biztonsága kétségtelenné teszi a jó eredményt úgy az előre, mint a hátrafelé iverésnél; férfiúnak számot tevő bátorsággal végzi a legnehezebb körzéseket, melyek a tavalyi versenyen is méltó elismerésre jutottak. Imecs E. k. a. ily merészségre nem jut el, de bogenjeit tiszta praecisítással és igazi kellemmel végzi. A bíróság mindkét nemes versenyzőnek egy-egy tiszteletdíjat nyújtott át emlékül: elsőnek egy szépirodalmi könyvet; másodiknak a K. A. C. diszes sport-könyvét.

A rákversenyben (hátrafelé) csak isk gyerekek mérköztek. Itt Pásztor István II. oszt. tanuló nyert egy ezüst tallért.

Végre a vigaszversenyre is csak tanulók álltak elé, kik között Mészáros János III. oszt. gymnasiális tanuló

lett első, s elnyerte a K. A. C. III. évkönyvét. A versenyek rendezését az egyelet titkára intézte.

A versenybiróság a helyszínén alakult meg Simó Béla egyleti elnökkel. Tagjai: Sándor Kálmán alelnök, Dr. Bogdánfi Lajos, Varga Dénes, Dr. Horváth Miklos, Volenszky Gyula, Gál Zsiga, Timbus Albert, Eresényi Béla és Sándor János alispán.

Versenydíjakra adományoztak: Schusztter Györgyné 1 ezüst tallért, Sándor Kálmán és Borbély György könyveket, Osztián Ernő tanuló 50 krt, s több kisasszony a „Hölgyek díját“ Fogadják az egyesület köszönetét.

A vidám zene még növelte az ünnepelet s a jégpublikum egészséges és léleküdtő órát töltött ez alkalommal is, hová nem csupán a gyors vérű Halifax meg Columbus urak és hölgyek jelennek meg, de ott láthatni gyakran a mások mulatságában gyönyörködők között Gr. Bethlen Gézanét, Imecs Dénesné bárónét, Dr. Domokos Antalné, Simó Bélánét, özv. Fekete Ferencznét, Dr. Szentkirályi Lajosné, Mezei Andrásné, Rédiger G.-né, Horváth Károlynét, Lázár Aurélnét stb.

y.

A kereskedők bálja.

A rövid farsangot a kereskedők bálja zárta be, mely e hó 7-én tartatott meg a városi nagy teremben. — Már estéli 8 óra előtt kezdtek gyülekezni, s rövid idő alatt a táncz helyiségül szolgáló terem majdnem zsufolásig megtelt, úgy hogy a körtánczokat csak ügyyel-bajjal lehetett lejteni.

Az első négyest mintegy 90 pár tánczolta. — A kedélyhangulat kezdettől élénk volt, s különösen szünet után nem egyszer hangzott fel: „szót a táncznak“ a ropogós csárdás ütemeire, melyet a tordai népzene-kar kiválóan jól húzta láb alá. — A jó kedv nem hiányzott a terített asztalok mellett sem.

Gróf Bethlen Gézané főispánunk szeretve tisztelt neje barna selyem ruhában, Lázár Aurélné kék brokátban, Solymosi Miklósné fekete selyemben, Szántó Albertné halvány rózsaszinben, Lengyel Kristófné fehér-csipkével díszített sárga ruhában, Dr. Damokos Antalné narancsszínű selyemben, Velics Ödönné, Dr. Szentpéteri Jánosné, Rédiger Béláné fekete selyemben, Csongvai Béláné pirosban, Gombos Lászlóné fekete színes girilanttal, Nagy Béláné fehérben fekete bársony díszítéssel, Siposné borostyán színben, Schickedanzné fekete csipke ruhában, Horváthi Károlyné fekete selyemben, Kleinhempel Józsefné fekete csipke ruhában. Szép leányok közül: Gr. Bethlen Zsófi rózsaszín atlas, Imecs Margit kék atlas-ruhában, Ve-

lic Teréz rózsaszínű illusionban, br. Kemény Etelka rózsaszín selyemben, Beteg Jolán fekete csipke ruhában, Rédiger Olga halvány rózsaszinben, Solymosi Iza fehérben, a Tanka nővérek szintén, Veress Emma fehérben, Pozsoni Julia szalma színben, Horváth Julia fehérben, ott láttam még Gegesi Annát kék atlasban, Balla Gizellát fehérben, Bardocz Annát rózsaszinben, Kleinhempel nővéreket fehérben, Balla Ilonát virággal díszített fehérben, a Szaniszló nővéreket kékben, a Fodor leányokat rózsaszinben, Molnár Annát kékben, Harkányi Ilonát fehérben. Annyit mondhatok, hogy ott volt az intelligentia teljes számban, valamint a kereskedő osztály és a polgárság java.

Ott láttuk még a többek közt: Balla Mártonné, Baktai Albertné, Borbély Györgyné, Biluska Antalné, Bardocz Lászlóné, Balla Mártonné, Dániel Józsefné, Ferenczi Ferenczné, Fatter Gerőné, Gegesi Józsefné, Korbuly Lukácsné (Turból), Kovrig Jánosné, Kovács Mártonné (Gyéresről), Némethy Józsefné, özv. Posoni Antalné, Szabó Jánosné, Szentkirályi Istvánné, Tanka Samuné (Kövendről), Torma Lajosné (Nagy-Kerekiről), Velits Györgyné, Zettel Józsefné (Gerendről), urasszonyokat; továbbá: Ábrahám Laura, Bara Biri, Bardocz Anna, Biluska Róza, Endes Ilka (Mezőfrátáról), Fodor Mari, Fehér Olga, Farkas Berta (Gerendről), Fenyő Biri, Hari Róza (Gyéresről), Halmágyi Róza (Turból), Jelinek Bertha, Krausz Nina, Kovács Adél, Korbuly Mariska (Turból), Kóvári Mari, Kovács Irma (Gyéresről), Nagy Giza, Pápai Juli, Placsintár Anna, Rothmann Tilda, Réner Ida, Szabó nővérek, Weress Mariska stb. hölgyeket.

Mulattunk jól, befejeztük élvezetesen a farsangot a tordai élethez méltóan, s a bál a kereskedő ifjuság önképző köre alapítóje számára tekintélyes összeget jövedelmezett.

*

IRODALOM.

«Élet» czim alatt folyó év elején egy irodalmi, művészi, társadalmi és közgazdasági folyóirat jelent meg Katona Lajos szerkesztésében. Megjelenik minden hó 15-én. Előfizetési ára egész évre 6 frt. A folyóirat, mely Budapesten jelenik meg, s lapunkkal és a „Kalotaszeg“-gel együtt a kolozsvári „Közművelődés“ részvénytársaság nyomdájában készül, igen élénken van szerkesztve, írónk jelesebbjeitől a kiváló dolgozatok egész sorozatát közli. Melegen ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

«Ethnographia.» A magyarországi Néprajzi társaság hivatalos értesítője. Szerkesztetik Hermann Antal a társaság titkára és Katona Lajos a társaság jegyzője. Évenként 10 füzet jelenik meg. Évi tagsági

*

dij 3 frt. Vallás- és közoktatásügyi miniszter múlt év december 3-án a kir. tanfelügyelők útján a polgári és kereskedelmi iskoláknak, valamint a tanítóképezdeknek beszerzésre ajánlja.

HIREK.

— **Kir. táblai kinevezések.** A kolozsvári kir. ítélő táblához a kinevezések egy része megtörtént. Elnök: Benczelli Jenő; főügyész: Vita Sándor marosvásárhelyi főügyész; tanácselnökök: Schneider József és Heppes Miklós. Birák: Grúz István, Müller Vilmos, Popu József, Gyárfás Ferencz, Mezei János, Szentkirályi Lajos, Bocskor Mihály, Csányi Ferencz, Nemes Sámuel, Szász Dénes, Szőcs Ákos, Ádám Dénes marosvásárhelyi kir. táblai birák. Segédhivatali igazgató: Végh József. Irnokok: Andrászi József, Kovács Elek, Klespitz Izidor és Jovanovics Győző. Eddig még csak a kir. táblai rendes és kisegítő birák lettek széthelyezve, de mindenik kir. táblához fognak még birákat kinevezni még a folyó február havában a kir. törvényszéki és járásbirák sorából.

— **A tordai kir. adóhivatalnál** megüresedett szolgálai állásra pályázat van hirdetve. A folyamodvány 4 hét alatt adható be.

— **A tordai kereskedők.** A magyar új áruhátszabás ellen megindított mozgalom ügyében, a Budapesten e hó 2-án a magyar iparosok és kereskedők által tartott országos értekezleten előadott tiltakozó emlékiratot, a tordai kereskedők a következő sürgőnyvel támogatták: „A magyar iparosok és kereskedők érdekét védő mozgalomhoz, mely a magyar vasuti új áruhátszabás ellen nyilvánult támadások alaptalanságát lesz hivatva kimutatni, hazafiúi kötelességünkön kívül kifolyólag, hozzájárulunk. Éljen Baross! A tordai kereskedők nevében: Gombos László.“

— **A tordai kisegítő-pénztár** folyó hó 15-én fogja megtartani évi rendes közgyűlését, a városi közgyűlés termében.

— **V. tordai kereskedő poharozás** közben a vasuti vendéglőben hirtelen csak elájult. Nőszalótnak futnak; nagy tábor kerekedik köréje, megmentésére. Az életmentő dörzsölésben legnagyobb buzgalmat valószínűleg kelneri, szobalányai, a banda cigányai fejtették ki, s mint haszontalan göröcsöt, kidörzsölték lajbija zsebéből az aranyórát is. A meggyógyult patiens feljelentette a doktorokat a törvényszéknek. Egyéb baj nem történt.

— **Ipar és gazdasági kiállítást** rendez folyó 1891. évi augusztus 1-től szeptember 1-éig Komárom megye és Komárom városa. A kiállítási bizottság szívesen fogad más megyékből is gépeket, gazdasági eszközöket, szerszámokat, s nem zárja ki az iparos segédek s tanoncok munkálatait sem.

— **Nyilvános számadás.** Torda-Aranyos vármegye tisztikara által 1891. évi január 17-én rendezett vármegyebál alkalmából bevételét összesen: 1241 frt 60 kr., melyből a 821 frt 70 krt. tevő kiadást leütve tisztis és körjegyzői nyugdíj, valamint kórházi alapok között egyenlő arányban megosztandó 419 frt 90 kr. tiszta jövedelem maradt fenn. Ezen jövedelem eléréséhez felülfizetésekkel járulni voltak szívesek: Gróf Bethlen Gézáé 100 frt, Bors Albertné 28 frt 50 kr., Gróf Bethlen Báliut 27 frt, dr. Pap Sámuel, Miksa Imre 25—25 frt, gr. Zichy Istvánné 20 frt, Ilyés Albert, Urmánczi család 16—16 frt, báró Józsika Andor 15 frt 50 kr., gróf Wass Albert 11 frt, özv. Béli Gergelyné, Zeyk József, báró Kemény Pál, Desbordes Viktor 10—10 frt, Tisza Lászlóné 7 frt, Hirsch Mayer, özv. Sándor Jánosné, báró Kemény Ödön 6—6 frt, gróf Spaunochi testvérek 5 frt 50 kr., Tisza László, Eczken Sándor, báró Kemény György, Kabos Kálmánné, Zöldi Sándor, Osztian Kristóf, báró Huszár Károly, Ugron Miklós, gróf Teleki Károly, gróf Bethlen Istvánné, Sámson József, gróf Teleky László, Felszeghy Sándor, Páska Simon és Z. Knöpfler Károly 5—5 frt, Lövi Dávid 4 frt, Galandauer Henrik, Mendel Lázár, dr. Wolf Gyula, Berde Béla, id. gróf Thoroczky Miklós, ifj. gróf Thoroczky Miklós, Gál Jenő és Schikodans Gusztáv 3 frt 50—3 frt 50 kr., Katona János, Nyerges Zsigmond, Gajzágó Antal és Méra Mihály 3—3 frt, Pap Gergely 2 frt 50 kr., Tamási Péter 2 frt 30 kr., Sebestyén Áron, Lengyel Ádám, Balla Ödön, Weisz Salamon, Szánthó Béla, Ajtai Géza és Kerekes Sámuel 2—2 frt. tkts. Simon Antal, Moldvai János 1 frt 50—1 frt 50 kr., dr. Bogdánffy Lajos 1 frt 30 kr., Ugron Sándor, gróf Bethlen Géza, Cseh János, Vajdasdi Lajos, Incze Antal, Lengyel Kristóf, Szóts Péter, Biró Károly, dr. Dávid Lajos, Balogh Ferencz és Szabó Gyula 1—1 frt, Horváthy József 60 kr., Loezel Ferencz, Hirsch Albert, Magyar György, Gondol Dezső, Balázs Ferencz, dr. Schulutz Sándor, Váradai István, Pap Aurél, Gábor Mihály, Felföldi Elek, Harmath Jenő, Farkas György, dr. Adorján Jenő, Bogdánffy Ödön, Dicsőffy Béla, Kovács Péter, Kovács István, Száva Dénes, Magyarosi Dániel, ifj. Kimpel Flórián, dr. Hajnal Géza, gróf Bethlen József, Dániel József, Érsek Lajos, Tarsoly Gábor, Schreiber Róbert, Osztian Géza, Amirás Géza, Ujvárosi Sándor, Magyar Máttyás, Mezei István, N. N., N. N. és N. N. 50—50 krt., dr. Welits Lajos és Veres Sándor 30—30 krral, kiknek jótékonykezélu adományaiért ez uton is hálás köszöntet mondani a rendező bizottság kedves kötelességének ismeri. Torda 1891. február 4-én. Sándor János, elnök. Zarándi Lipót, jegyző. Borbély Máté, ellenőr

— **Szegény tolvaj!** Tél van, hideg van, s a ki nyáron nem dolgozott, ilyenkor lesz először éhes, aztán tolvaj. A napokban több izben látogatást tett a helybeli unit gymnasium szerény műzsafainál egy éjjeli alak. Hajnalban, éjjélkor, néha este 10 órakor nyit be hol egyik, hol a másik lakószobába, de mindig megébred valamelyik diák s ekkor kéréket old. Kezdetben álmoképnek hitték magok a diákok is; de végre az egész műzsasereg egy hangon állítja, hogy hallotta bocskora csoszogását, látta széles kalapját, mellrevalóját, bizonyos bajuszát, zsiros haját, nagy lábnyomait és hosszú botját, a mint menekült előlök, kik mint a méheraj vették üldözőbe egy éjjelelőtti órában, kefeseprével, porzóval, tűzifával, kalamárisal, pennaszárral, s több efféle fegyverrel. Az iskola igazgatója jelentést is tett a rendőrségnél, hogy az éji örököt figyelmeztesse az effélékre, hogy találkozzanak a kalandorral s adják tudtára miszerint az iskolában nincs mit lopni s ne háborgassa oknélkül a szegény tanulókat, mert végül is úgy jár mint az egyszeri templom egere.

— **A kakas.** Morozus arczczal felelkezik a városháza előtt két szindipataki polgártársa. Azon ponton állanak, hogy bemenjenek panaszra. Egy arra menő ügyvédnek aztán az elkeseredettebbik következőleg adja elé a dolgot. Hát kérem alássan a házamhoz kerül egy idegen kakas. Ott élődik napokig, én 8—10 szomszédot össze járattok mig megleltem az igazi kakaszgazdát, ezt a drágalatos jó szomszédomat, a ki a helyett hogy megköszönné, még csufondáros szavakkal izen vissza a cselédtől, hogy miért nem tartottuk jobb kosztot. Hátha megettük volna? A prokátor aztán (szokása ellenére) kibékítette a két kapás embert.

— **Figyelembe** ajánljuk azoknak a kiket illet, a kik nem tudnák, hogy az éneklő madarak fogdosása tilos. A napokban megcsiptek egy vén subanczot, a mint éppen lépre csalta az ártatlanokat, lépveszőjét lefoglalták s a dutyi alól is csak rimánkodás után menekülhetett meg.

— **A topánfalvi szépitő egyesület** alapszabályait a belügyminiszter a bemutatási záradékkal ellátta.

— **A filloxera Erdélyben.** A „Kolozsvár“ írja, hogy a lefolyt év végéig, hivatalos kimutatások szerint, 3 vármegyében, összesen 23 községben van elterjedve. Az első infekcio volt Kolozsvártt, de ez sikeresen kiirtott már régen. 1889 és 1890 évben konstátáltott a következő helyeken: Kolozsmegyében: Báffy-Hunyad, Farnas, Ketesd, Kókényes, Közép-Föld, Magyar-Bikal, Nagy-Almás, Zsobok, összesen 8 község. Kis-Küküllő megyében: Balázstelke, Darlacz, Felső-Bajom, összesen 3 község. Nagy-küküllő megyében: Berethalom, Buzd, Eczel, Medgyes, Szász-Almád, Szász-Ivánfalva, Szász-Sáros, Muzsna, Baráthely, Nemes, Biomfalva, Valhid. Mindössze a három vármegyében: 23 község.

Álarcosbál.

Kömley Gyula színigazgató Tordára érkezett társulatával; részint sikerült álarcosos estélyt rendezett a városi nagyteremben. Az estély népszerűségét reducálta az, hogy épp hushagyó estéjét választá az igazgató ez alkalomra; a midőn a családi körökben szokásos estélyek lekötve tartották a színház iránt a még annyira lelkesedni és áldozni tudó publikum java-részét. A nők nagyobbára jelmez- és álarcosos jelentek meg. A színház tagjai az élcslapok nevezetesebb alakjait vették fel, híven ábrázolva Mokány Bercei, Fanyaró Vendel s más Gigerli meg Mihaszna András alakjait. A közönség soraiban mindvégig derült hangulatot tartottak fenn. A zene vig ütemű notáira csakhamar tánczra perdültek.

Szünetközben az étkező terembe gyűlt társaságot egészen felvillanyozták Nagy Gy. tanár kádenciái, melyeket a közönség általános kíváncsián engedve rögtönzött a tőle megszokott jó humorával. E köszöntők egyikét alkalmunk lett közölhetni e lapok t. olvasóival.

A színházaknak az álarcosos estélyén hitálatom mi van, a dolognak mélyén. Az okos szavaknak ma nem vagyok ura, Megárott nékem már a literatúra. Gondolatim azért még harmoniálnak, Kinek a hol viszket, épp' oda találunk.

Érdekes dolgoknak tárgyát, hol keressém? Tordának a képét kell, hogy itten fesse. Miről is beszélnek másról, mint Tordáról: Mert ez híres város, sok szép adomáról; Híres pogácsája, híres a nagy hidja, A ki vámot fizet, mégis minog szidja. Tordának már rég van Vasutja, meg Napja, És megszületett a közérdektől lapja. A lapból megtájtuk, a kik nagyra nőnek; Concuráltam én is segédszerkesztőnek. Hiányzik még urak! a nagykalamár, Nyíljon meg önöknél a kis pugyelláris. A ki e szent ügyben akar numerálni, Az ügyvéd Veresnél fog prenumerálni.

Tordán a szegények ezután nem fáznak, Látszik tüle már az épülő menháznak. Kongresszust tartottak Tordán a doctorok, Gyarló kórházunkra majd mindenik morog. Jöttek, mentek s mindent jegyzőkönyvre vettek, Este meg a Napnál mind vetrezték ettök. Szükségét éreztük Tordán egy erdősnek, Erdőnk nincs, hát jó lesz kukoricza-esősnek. Ha majd befásítja a nagy Labarintust. A kebeleseknek nem adunk abból just.

De hogy tovább szóljon Tordáról az ének, Hallották e bírt Koch csudaszerének? Szentpéteri doctor haza jött Berlinből, Hozott nekünk is a pirosító szinből. Az első kuráját egy cigányon kezdte, De a cigány reá nagy szemet meresztő: Megne szurjon doctor, ilyen-olyan jussát, Tegye a zsebébe a penicillussát. Így nem lett baja a kényes cigány husnak, Ma már téglát vethet az öreg Timbusnak.

Második betegje volt egy szelid frátje. Így szólt anyanyelvén: doktor szinetátje. Csinálhatsz én rajtam bármilyen galibát, De adj elébb ennem egy kis mamaligát. Harmadik patiens tudom, hogy én leszék, De elébb urak testamentomot teszek: Verseimet hagyom e régi városnak, Küldjenek diszpédányt minden kocsmárosnak. Könnytől lesz elázva minden diszlevele, Melyet gyöngéd szívek hullatnak majd bele. De ez nekem még most nem okoz sok gondot, Csinálok én addig még elég bolondot!

Tordán eddig gyenge volt a társasélet, Ez a gyöndéd virág most már újra éled, Estélyek szuarék nappali fényt vetnek, Nem értem, hogy engem mindig kifelednek! Tudom én jól Tordán mi sötét, mi fényes, De erről beszélni nem lesz egészséges. stb.

Végtárgyalás.

A vádlottak padja előtt egy kissé törpe, jó középkorú, mindazonáltal jóformán letarolt hajzatu, s tán épen ezért kissé erős intelligens ember áll. Volt tanár, később lett pénzügyi dijnok, közbe-közbe prókátor a falujában Kövenden. Sok kellemetlen és kelletlen dologban volt jártas, végre idekerült s a mivel legujabban vádolják, nem kisebb, mint egy pár száz frtos okmány hamisítás.

Kövenden ugyanis van két Nagy Józsefné, s mindakettő Fehér de egyik Zsófi, a másik Zsuzsi; Zsófinak járt volna az adóhivataltól 195 frt s néhány krajczár, de még Zsuzsi sem kapott belőle egy fityinget is, hanem magához vette e pénzt egy harmadik, a jelen vádlott, ki az egyik asszonynak édes gyermeke s így ennek felhatalmazottja volt. Az említett pénrről négy nyugta hevert a zöld asztalon: kettő hamis, kettő pedig ezeknek másolatja két nappal előbb keltezve, mindenikben fatalisan szerepelve a Zsófi név is, a Zsuzsi név is. Nehezítő adatként hozzá még kivett pénzzel a vádlott hirtől hamarosan elvonult ismeretlen helyekre.

A végkihallgatás pár szava után kir. ügyész logikusan egyberakott vádbeszédében kéri a törvényszéket, hogy a §-ok alapján ítéljék el a bűnöst másfél évi fogságra, 100 frt. birságra, a megkárosított asszony pénzének megtérítésére, három havi hivatalvesztésre, s politikai jogai gyakorlásának felfüggesztésére. Kir. ügyész láthatólag a legjobb akarattal igyekezve is, csak azt az esetleges könyebítő körülmény számbavételét ajánlhatta a bírónak, hogy vádlott talán jóhiszeműleg járhatott el, nem ismerve a hamisításra vonatkozó törvényeket, de ezt rosz néven veszi magának a vádlottnak intelligentiája, ki — stante pede — védelmi beszédében nagy hangon ciztálya a törvények szakaszait, §-ait, kikezdeéseit. Azonban hosszas védő beszédében a dolog lényege helyett a méltányosságnak igen furcsa fajtáját kívánja gyakorlatba vetetni önmagával szembe. Azt mondja ugyanis, hogy hiszen még magok a törvényemberek is követnek el hibát. főképen Kövenden — a hová való ő maga is, — sok a vadházasság s vannak a családi élet szentélyébe vágó kényes kérdések, melyeket nem akar felbolygatni, inkább nem is védi magát kellőképpen; de bűn van ott elég. sőt maga a pap is hibázik: tehát — kéri a törvényszéket, — hogy ezeknek az alapján helyezze őt teljesen szabad lábra.

Azonban a törvényszék három percnyi tanácskozás után kijelenti, hogy inkább az ügyész javaslatát fogadja el. S elnök felolvassa az említett büntetést, mire a vádlott föllebbezést jelentett be.

Más tekintetben érdekesebb vala a másik végtárgyalás, melyben egy szegény özvegy asszony fájdalmas jaja igazolják, hogy nem követte el a kétfős gyilkosságot, hanem rajta van elkövetve a kétfős gyilkosság.

Az asszony Aranyos-Polyánban lakik — a mezőség szélén, hol a tüzelő fa drága, s a szegények szalmával, kórival s szárított marha ganéjjal fűtenek. Az asszony vizes kórét rak a kemence tetejére száradni, s két szép kis-ártatlan gyereket betakargatván, valamely napszámos munkára siet. A tűzbe erjedt koré füstje megfojtotta a két gyermeket. — Ez asszony nagy

hibát követett el s ezért áll most a törvényszék előtt. De hol a törvényszék, mely nagyobb büntetéssel sujthatná már, mint a milyennel ő magamagát sujtotta. — y.

KÖZGAZDASÁG.

A Torda-Aranyosi gazdasági egyesületből.

Torda-aranyosmegyei gazdasági egyesület közlekedéséről megtartott választmányi üléséből érdekesnek tartjuk olvasóinknak tudomására hozni a következőket:

Alapító tagokul felvették: Sándor János alelnök, Dr. Horváth Miklós és Neuschloss Fülöp, továbbá Betegh Miklós évdiyas kötelezvénynyel.

Bevétel volt 1890-ben az egyleti kert terményeiből 1138 frt 20 kr., kiadás 661 frt 25 kr. Az örvendetes eredmény elismerése kifejezésül a választmány Wolf Gábor egyleti gazdának köszönetet szavaz.

Az egyesület bevétele a múlt évben 1628 frt 24 kr. kiadása 751 frt 73 kr. volt. Készpénz és értékpapirokbani vagyon 9236 frt 21 kr. Költségvetési előirányzat 1891-re 940 frt. A számadások megvizsgálására Lengyel Ádám, Osztian Gerő és Szentpéteri Antal küldetnek ki.

Sándor János és Wolf Gábor együttes indítványára a választmány meghatározta, miszerint a közgyűlésnek javaslatba hozta, hogy a meglévő értékpapir és készpénz vagyomból az eddigi 1450 frt helyett 8000 frt tekintessék alaptőkének, melynek csak kamatai fordíthatók az egyesület felmerülő szükségleteire.

Ezek után a titkár bejelenti, hogy az Első magyar ált. bizt. társaság múlt évi felüljuttalék czimen 18 frt 46 krt. küldött az egyesületnek. Bejelenti, hogy az egyesület bejelentett a magyar gazdák hadsereg ellátási szövetségébe. Bejelenti a földmívelésügyi miniszter 78.075 sz. alatti leiratát, melyben arról értesíti az egyesületet, hogy folyó év tavaszán Budapesten a kereskedelmi muzeumban agyag, cément, asphalt, és kőipari szakkiállítás fog rendeztetni. Bejelenti, hogy Budapesten gyapjubizományi raktár állított fel.

Egyik, gazdáinkat érdeklő tárgya volt még a választmányának a földmívelésügyi m. kir. miniszter urnak a fűzvesző termelésre vonatkozó rendelete, mely gazda közönségünket föl hívja a fogszakban üzött kosárfonó iparhoz szükséges fűzveszők szállítására. E szerint a fűzveszőnek 1-től 2 méter hosszúnak kell lenni s egy 1000 darabot tartalmazó, 30 cm. átmérőjű csomagért lehántva 30 krt, héjjazatlan 25 krt. ajánl fel, az ajánlatok minden év január végéig a gazdasági egyesületekhez benyújtandók. Sajnos, hogy alig vehetjük hasznát, mert nálunk ily minőségű és mennyiségű veszőt ha 50—60 kr-ért megkaphatunk, örvendünk rajta.

Sz. 7651—1890.

tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tordai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy id. Zsakó István végrehajthatónak Krisán Melintya s neje Japura Jusztina végrehajtást szonvedő elleni 285 frt. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a tordai kir. törvényszék (a tordai kir. járásbíró-ság) területén lévő M. Peterd község határán fekvő m. peterdi 144 sz. tjkvben A + 550, 2261 és 2228 hrsz. alatt foglalt ingatlanokra, még pedig az 550. hrsz. 49 frt és a 2261 hrsz. 335 frt, a 2228 hrsz. 48 frtban az árverést 432 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1891. évi márczius hó 13 ik napján d. e. 9 órákor** ezen kir. törvényszék telekkönyvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsarának 10%-át vagyis 43 frt 20 krt o. é. készpénzben, vagy 1881. LX. t. cz. 42-ik §-ában j. l. zett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rend. let 8-ik §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tordán, 1890. évi október hó 22-ik napján.

A tordai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságtól.

SOLYMOSI MIKLÓS,
kir. törv. széki bíró.

(1-1)

KOVRIK JÁNOS

FÖTÉR (TORDÁN)

Fűszer-, Liszt- és Festék-Üzlete.

Ajánlom a n. é. közönségnek nagy raktáromat

*Cukor és többféle Kávék,
RUM, LIQUEURÖK, THEAK,*

Brázai-féle Sósorszesz,

olajba tört festékek, ásványos gyógyvizek és gazdasági magvak
a legjutányosabb ár és pontos kiszolgáltatás mellett.

Meggivánom jegyezni, hogy Petroleumot (Photogént) üzletemben nem tartok, minélfogva fűszer és kávé áruim a Petroleum szagtól mentesek.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek.
(3-6)**SCHUSTER GYÖRGY**

TORDA, Fötér.

Ajánlja a n. é. közönség b. figyelmébe 10 év
óta fennálló dúsan ellátott**Vas-, Fűszer- és Magkereskedését,****Gazdasági és Varrógépraktárát.**A t. gazda-közönség különös figyelmét felhivom
a nálam folyton kapható legújabb szerkezetű és
igen célszerűnek bizonyult amerikai*kézi kukoricza-morzsológépekre,*

melynek darabját 3 frtba számítom.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.
(3-*)*A t. közönség figyelmébe ajánlom!*A legmegbízhatóbb és leghiresebb külföldi orvos-tanárok
rendelvényei szerint általam készített szájvizeket, melyeknek
jóságáért és hatásáért kezeskedem.

Nevezetesen nem eléggé dicsérhetők:

Thymol
80 kr.**Phenol**
50 kr.**Pirethro salicyl**
70 kr.**Antisepticus**
35 kr.**S Z Á J V I Z E K,**melyek használata által nem csak fogfájás nem jön elő, de
a kellemetlen szájbüzt is megszüntetik, általában minden
szájübeli bántalmaknál igen kitünő hatásuk.

Továbbá az ezekhez tartozó:

Thymol
60 kr.**Pirethro Salicyl**
60 kr.**Gyöngy**
50 kr.**Dr. Heider**
50 kr.**F O G P O R O K A T,**melyek mint a szájvizek rendes használat után a fogakat
hőfehérré, a foghúst egészséges pirossá teszik és a szájat
conserválják. — Végül minden kétséget kizárólag ajánlom már
számos köszönő nyilatkozatot kiérdemelt:**Myriophillum,**
50 kr.**O P I A T,**
50 kr.**F O G C S E P P J E I M E T,**

melyek minden más fogeseppek hatását felülmúlják.

Ezeken kívül minden jobbnak ismert bel- és külföldi különlegességek rak-
táron tartanak; kiváncsra árjegyzékkel is szolgálók. A megjegyzett áron
felül 15 kr előleges postadíj beküldése után, bármennyi czikk csomagolás
felszámítása nélkül portomentesen fog elküldetni vidéki rendeléseknél.

— Raktár: GAJZÁGÓ RÓBERT gyógyszerésznél Tordán. —

REGALÉ-KÖTVÉNYEKET

vagy

*járadék-szelvényeket*lehetőleg legjobb árban vásárolja, illetőleg a még
ki nem utaltakra olcsó kamat mellett előleget ad*a tordai takarékpénztár-részvénytársulat.*

(2-*)

BERNÁD és POLONYI

TORDÁN.

Ajánlják a nagyérdemű közönség becses figyelmébe dúsan
berendezett.

Fűszer-, Festék-, Liszt-, Mag- és Gyarmatáru-Kereskedésüket,

Császárolaj és Petroleum Raktárukat Jutányos ár! a legjobb minőségű árucikkek és pontos
kiszolgáltat; legfinomabb cukor, Cuba, gyöngy Ceylon és
Portorico kávék; mindennemű fűszeráruk.A nagyváradi László-gőzhengermalom elismert kitünőségű
lisztei, valódi francia csokoládék, cukorkák,
teasütemények, legfinomabb rumok és theak, budai
vörös, aszu és pezsgőborok. Legelsőbb rendű magy.
és francia Cognacok és Likörök. Ugyisintén a köze-
ldő idényre; jótállás mellett, arankamentes valódi francia és
magyar luczerna magvakat, kitünő takarm. répák és
bukkony, minden egyéb gazdasági és kerti vetemény- és
virágmagvakat. Kiváló tisztelettel

(3-6)

BERNAD és POLONYI.